

Nézzük megtisztult szemmel a saját történelmünket is

Mi az oka annak, hogy az amatőrök, a hatásvadász fantaszták és más nyereszkedők a magyar őstörténetre vetették magukat?

Aki megpróbál eligazodni a magyarság történelmében, néhány fontos dátumot, korszakot rögzíteni, előbb-utóbb szemben találja magát azzal az alapvető kérdéssel, hogy kik vagyunk, honnan jöttünk?

A XIX. századtól eluralkodott a finn-ugor rokonság elmélete. Ez a kizárólag nyelvi hasonlóságokra alapozó szemlélet, mely európai ittlétünket igyekezett erősíteni, kizárólagosságával keményen szembeszállt a régi magyar hagyományokkal, eredetmondákkal, legendákkal, melyek mind a keletről való idevándorlásunkra utalnak.

A bizonytalanság alapja az, hogy nagyon kevés írásos vagy tárgyi bizonyítékunk van az őstörténet korából.

Jómagam első kézből akkor tapasztaltam az idevonatkozó elméletek tarkaságát, amikor 2008-ban részt vettem a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület történelemtárgyú tanfolyamán. Feltűnő volt, hogy a történészek az egyes korokról más-más teóriával hozakodtak elő. De a legkirívóbb az egyesület elnökének és pénzelőjének az előadása volt. (A nevet szándékosan nem írom le.) A Nyugatra elszármazott nemzettársunk ugyancsak az őstörténettel kezdett foglalkozni, amatőr és pénzes ember lévén, érdekes utazásokat tett a világ különböző tájain. Az az elmélet, amit boncolgatott, minden eddigi képzeletet felülmúl! Szerinte sehonnan sem jöttünk, mindig is a Kárpát-medencében éltünk, minden más nép belőlünk fakad és Szűz Mária is magyar volt! Mindenütt a magyarság hátrahagyott jeleit vélte felfedezni. De még középkori történelmünket is átértékelte, mondván, a magyar nemesek sohasem tartottak jobbágyokat... Aki kérdezni próbált, az durva ledorongolásnak tette ki magát.

A fent elmondottak miatt örömmel hallottam, hogy a magyar köztvévén új sorozat indul, a Nemzeti Nagyvizit. Vajon sikerül-e ebben az elburjánzott bozótosban rendet teremteni? Izgalmas szellemi kalandozásnak lehetnek résztvevői, akik csütörtökön este (M1) vagy vasárnap 13.30-kor a Kossuth rádión odafigyelnek a hallottakra.

A Barlay Tamás vezette tévéműsor vendégei Erdélyi István régész, Jankovics Marcell kultúrtörténész és Kásler Miklós onkológus voltak. A magyar nemzet kialakulásáról Kásler elmondta, hogy közvetett bizonyítékokkal rendelkezünk. Ezek arra utalnak, amire a régi eredettudat is, melyet a jelképrendszer-hagyomány, a legendák is alátámasztanak, hogy elődeink Belső-Ázsiából származnak. Ezt támasztotta alá Erdélyi István régész is, aki a IX. századból az Ural vidékről, Kazahsztán területéről származó sírleletekre utalt. Dr. Szentirmai Zoltán patológus, citopatológus az ősnymokra hivatkozott, melyek a csontok DNS-ében található meg. Tehát genetikai vizsgálatokra lenne szükség, megvan a bázis, csak feldolgozásra vár. Jankovics Marcell szellemi örökségünket taglalta. A Napleány, eredetmondáink, a tárgyak díszítőmotívumai mind Mongóliára, a Türk Fejedelemség tájaira utalnak. Az uráli népek mitológiája rokon vonásokat mutat. Kásler Miklós szerint ma messzebb vagyunk az igazságtól, mint korábban, ezért Erdélyi Istvánnal egyetemben egy magyar őstörténeti kutatóintézet létrehozását sürgették.

A Kossuth rádióban sorra kerülő Nemzeti Nagyvizit meghívott szakemberei reflektáltak a tévében elhangzottakra. Fodor István régészt Stiffner Gábor műsorvezető arról kérdezte, mi az oka a Kelettől való elfordulásnak?

- Megváltozott a politikai helyzet, elfordultak a volt Szovjetunió területétől Európa felé. Az írásos emlékeket könnyedén lehet torzítani. Az amatőr történészek minden hieroglifát a saját elméletüknek megfelelően fordítanak le. Hoppál Mihály, az Európai Folklórintézet igazgatója kijelentette, hogy egyre több dilettáns munka jelenik meg. Elárasztották a könyvesboltokat. - Némelyikbe belelapoztam, és azt hittem, megbolondulok! Tücsköt-bogarat összehordanak. Az embereket felelőtlenül tévútra vezetik. A kérdés az, hogy önismeretre vagy önáltatásra van-e szükségünk?

A következő Nemzeti Nagyvizit témája az M1-en a nyelvrokonság és néprokonság volt. Bálint Csanád régész megállapította, hogy 8-10 000 évre visszamenőleg nincs egyenes és könnyű kapcsolat elemzés. A népvándorlás idején nagy volt a keveredés, az egymásra hatás, volt nyelv, amelyik kihalt, beolvadt. Balázs Géza nyelvész szerint minden nyelv 8%-a interkulturális, az egymás mellett élés kölcsönhatása. A honfoglaló magyarok 3000 éve idegen környezetben élnek, ezért hogy megőrizték anyanyelvüket, befelé fordultak. Nem könnyen tanulható nyelv, s ez megtartó erejű is.

Barlay Tamás műsorvezető feltette a kérdést, hogy a tudomány milyen nehézségekkel küzd? Bálint Csanád régész a valódi kutatómunkának az elakadásáról számolt be s az amatőrök kontárkodásáról, ami félrevezető.

- Az amatőrök minden rovásírást „könnyedén” megfejtenek, a saját elméletük alátámasztására. Másrészt óriási harc dül, a finnugor nyelvészek mindenki mást hülyének tartanak, és ez a másik oldalon is így van. Nincs igazi eszmecsere tudományos körökben! – hangsúlyozta. - Végre meg kellene állapítani, mi az, ami valószínű, mi az, ami valószínűtlen és mi az, ami lehetetlen.

Ezt a témát boncolgatták a Kossuth rádióban is. Hoppál Mihály kutató beszámolt tapasztalatairól a kirgizek és ujugrok között járva. Fizikai hasonlóságot látott és a nyelvcserek széles skáláját. Felidéztek Bálint Csanád régész szavait, aki ugyancsak járt az egykori Szovjetunióban. - Ott megtapasztaltuk, mi a nyelvi imperializmus! Ugyanúgy a presztízis-

nyelv a török volt Indo-Európában! De felvetődik a kérdés: mi adtuk a szavakat a szlávoknak, vagy fordítva? Fogjunk vissza nemzeti gőgünkéből, mert az nem visz sehová. Közös kultúrkinccsek vannak (nap, hold, élet, halál), a kulturális cserék sohasem egyoldalúak!

Január 24-én a Nemzeti Nagyvizit témája a népdal és a zenei örökség volt. Torockai Gábor történész kifejtette, hogy a honfoglalás előtti időszakról csak szórványadatok vannak. Két kibékíthetetlen nézet létezik: az északi Magna Hungária- és a déli Kaukázus-eredet. Sípos János zenetörténész: „Régi nyomokon haladunk, a feltevések kuszasága a jellemző. Sok ősi magyar hangszer eltűnt, mások kerültek a helyükbe. Az együttélésnek megvolt a kölcsönhatása. Cseremisiz, csuvas, török, tatár népzene és -viselet hasonlóságokat mutatnak.” Kobzos Kiss Tamás zenész eljátszott egy török népdalt, majd a Hej, regő, rejtem c. ősi magyar dallamot. Mindkettőre a pentatónia és az ereszkedő dallam a jellemző. Elmondta, hogy a keleti kutatások, különösen az újugrok népzeneje ugyanabba a zenei világba tartozik. Felidézte Bartók törökországi kutatóútját, aminek nyomán megbizonyosodott a zenei rokonságról.

A témát a Kossuth rádióban tovább boncolgatták. Tárgyi, írásos adat kevés van, de a kultúra a közösség emlékezete. És a zene meghaladja a nyelvet is! A magyar népzene nagyon eltér a környező népekétől. Vikár László cseremisiz, csuvas dallamokat kutatott. Kodály a csuvasok között járt, az ujugrok és a moldvai csángók népzene kinccse összecseng. A műsorban megszólaló Hoppál Mihály, Fodor István és Somfai Gábor egyöntetűen megállapították, hogy nemcsak az emberek vándorolnak, hanem a mesék, a dallamok is. A nyugati kutatás nem foglalkozik a zenei hasonlóságokkal. Vikár, Bartók, Kodály kutatásait megmosolyogják. A műsorvezető felvetette: minél többet beszélünk az őstörténetünkről, annál bizonytalanabb az ember! Hoppál Mihály válasza: „Aki keveset tud, az biztosnak érzi magát. De minden tudományág fejlődik!”

Itt abba kell hagynom a beszámolót. A Nemzeti Nagyvizit már áttért a honfoglalás korára, ami kapcsán nem kevésbé zűrzavaros

és egymással ellentétes feltevések feszülnek egymásnak.

Valóban, mint a műsor elején elhangzott, végső ideje a tudósok összefogásával létrehozni egy Magyar Őstörténeti Kutatóintézetet! Csak reménykedhetünk, hogy a Nemzeti Nagyvizit folytatódik és az ott szereplő szakembereket nem veszi rá az MTV, hogy elkezdjenek főzni, ami immár a magyar televízióban a legelterjedtebb műsor!

Végezetül Csoóri Sándort idézném: „Az alapvető szellemi kérdéseket nem oldottuk

meg sem a történelemben, sem a költészetben. Hogy a politika manipulálhassa az értelmet. A nyelv a legnagyobb segítség mindenben, mert ősiségében leleplezi a hazugságot!”

Minden nemzetet, műveltségi szintjétől függetlenül fel lehet hergelni, ha azzal etetik, hogy Übermensch, kiválasztott nép, „nebeski narod” (mennyei nép - Milošević). De ilyen módon csak véres háborúkat és a többiek el-lenszenvét szokás kiváltani.

Magyarkanizsa, 2013. I. 5.

